

17.5.2022

Sisäministeriö
Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Viite: VN/14247/2021-SM-1

Jakelu:

kirjaamo@govsec.fi

nina.vienonen@govsec.fi

Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi pelastuslain ja Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta

Kymenlaakson pelastuslaitos on vastaanottanut lausuntopyynnön Sisäministeriöltä. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pelastuslakia ja pelastusopistosta annettua lakia. Ehdotetut lait tulisivat voimaan 1.1.2024.

Pykälän 2 a kohdassa 7 todetaan pelastustoiminnan yhteistyöalueella tarkoitettavan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 35 §:ssä tarkoitettua aluetta. Kymenlaakson pelastuslaitos toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalue ei välttämättä ole tarkoituksenmukaisin alue pelastustoimen järjestämisen kannalta. Pelastustoimen kyvykkyyksiä toteutetaan poiketen em. alueista kuten esimerkiksi Itä- ja Kaakkois-Suomen pelastuslaitosten yhteinen maastopalomuodostelma.

Kymenlaakson pelastuslaitos tukee pelastuslain 6 §:n termien yhdistämistä.

Asuntojen palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovelvollisuuden vastuun esitetään muutettavaksi rakennuksen omistajalle. Tavoitteena on velvoitteiden nykyistä parempi toteutuminen ja sääntelyn selkeys. Kymenlaakson pelastuslaitos katsoo, että esitetty muutos luo hyvät edellytykset palovaroittimien kattavuuden paranemiseen. Huomioitava haaste on asunto-osakeyhtiöt, joissa valvonnasta vastaisi taloyhtiön edustajat. Näissä tapauksissa tosiasialliset keinot kattavaan valvontaan voivat vaihdella.

Pelastustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksien osalta Kymenlaakson pelastuslaitos katsoo, että Pelastusopistolla on Opetushallitusta paremmat edellytykset toimia pelastusalan miehistön, alipäällystön ja päällystön sekä hätäkeskuspäivystäjän tehtävien osalta ammattipätevyyden tunnustamisesta vastaavana viranomaisena.

Pelastuslain 81 §:n uusi muotoilu antaa joustavuutta valvonnassa käytettäviin keinoihin. Valvonnan resurssien oikeaa kohdentamista parantaisi, jos vähäisistä puutteista ei olisi välttämätöntä antaa korjausmääräystä vaan puutteeseen voisi reagoida ohjauksen ja neuvonnan keinoin ja sen vuoksi 81 § loppuosa voitaisiin muotoilla esimerkiksi näin: Jos puutteita ei voida heti korjata, pelastusviranomaisen voi määrätä ne korjattaviksi määräajassa.

Uuden, 81 a §:n osalta Kymenlaakson pelastuslaitos esittää sanan "rakennusvalvontaviranomainen" -poistamista 1 momentista. Pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. Pelastusviranomaisen voisi näin ollen oman arviensa perusteella toimittaa rakennusaikaista valvontaa kohteeseen. Tällaisenaan lain kohta olisi suoraviivainen, eikä kuitenkaan poistaisi sitä mahdollisuutta, että rakennusvalvontaviranomainen voisi esittää pelastusviranomaiselle valvonnan tekemistä.

Hieman epäselväksi jää myös, onko tämän toimenpiteen tarkoitus korvata nykyinen ns. käyttöönottotarkastus eli erityinen palotarkastus. Mikäli näin olisi, pelastusviranomaisen laatii tarkastuksesta lausunnon rakennusvalvontaviranomaiselle, joka voi ryhtyä lausunnon johdosta tarvittaviin toimenpiteisiin siten, kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään. Kymenlaakson pelastuslaitos näkee tässä riskin siinä, onko rakennusvalvontaviranomaisella resurssia, kykyä ja toimivaltaa jälkivalvoa ko. asioita. Pelastusviranomaisen käyttöönottotarkastuksella voidaan tehdä havaintoja myös pelastuslain piiriin kuuluvista asioista, joiden toimeenpanoon rakennusvalvontaviranomaisella ei ole toimivaltuutta.

Kymenlaakson pelastuslaitoksen arvion mukaan pelastusviranomaisen toimittama rakennusaikainen- ja rakennuksen käyttöönoton yhteydessä tapahtuva valvonta tulisi mahdollistaa pelastusviranomaisen oman harkinnan mukaan tapahtuvaksi.

Pelastuslain 89 §:n esitetylle muutokselle on selkeä tarve. Pelastusviranomaisen tarvitsee ilmoitinlaiterekisterin tietoja sekä valvonta-, erhelaskutus-, että pelastustoimintaan. Ilmoitinlaitteiden lieveilmiönä on myös ko. laitteiden "laitevika"-tehtävien välittyminen pelastusviranomaiselle. Kyseinen tehtävälaji ei pelastusviranomaiselle kuulu, mutta hätäkeskuslaitos on kyseisiä tehtäviä pelastusviranomaiselle välittänyt johtuen esimerkiksi laitteenhoitajien virheellisten tietojen johdosta.

pelastusjohtaja Juhani Carlson